

FESTIVAL TORROELLA DE MONTGRÍ 2015

Del 2 al 20 d'agost | www.festivaldetorroella.cat

Divendres, 14 d'agost de 2015

22h - Auditori Espai Ter

KHATIA BUNIATISHVILI, piano

 **JOVENTUTS MUSICALS
DE TORROELLA DE MONTGRÍ**

PROGRAMA

I part

Modest Mussorgski (1839-1881)

Quadres d'una exposició

Passeig (Allegro giusto, nel modo russo; senza allegrezza, ma poco sostenuto)

1. «Gnoms» (Vivo)
Passeig (Moderato comodo e con delicatezza)
2. «El vell castell» (Andante)
Passeig (Moderato non tanto, pesante)
3. «Tulleries» (Allegretto non troppo, capriccioso)
4. «Bydlo» (Sempre moderato, pesante)
Passeig (Tranquillo)
5. «Ballet dels pollets en les seves closques» (Scherzino, vivo, leggiere)
6. «Samuel Goldenberg i Schmuyle» (Andante)
Passeig (Allegro)
7. «Llemotges. El mercat» (Allegretto vivo, sempre scherzando)
8. «Catacombae. Sepulcrum romanum» (Andante)
«Cum mortuis in lingua mortua» (Andante no troppo, con lamento)
9. «La cabanya sobre potes de gallina» (Allegro con brio, feroce - Andante mosso - Allegro molto)
10. «La gran porta de Kíev» (Allegro alla breve. Maestoso. Con grandezza)

II part

Maurice Ravel (1875-1937)

La Valse

Franz Liszt (1811-1886)

Rapsòdia hongaresa núm. 2 en Do sostingut menor, S. 244/2, arr. de Vladímir Horowitz (1903-1989)

Ígor Stravinski (188-1971)

Tres moviments de Petrushka

- «Dansa russa»
- «La cambra de Petrushka»
- « La Festa de Carnestoltes, el dimarts Gras»

Nit de «pièces de résistance»

Els reptes alimenten els virtuoses i Khatia Buniatishvili, icona de la nova generació de pianistes, és una força de la natura que captiva pel seu temperament i virtuosisme que posa a prova cada cop que puja a l'escenari. Aquesta nit ho fa amb quatre *pièces de résistance*.

La sobtada mort, l'estiu de 1873, a Moscou, als trenta-nou anys, de l'arquitecte i pintor Victor Hartmann va suposar un cop dur per a un dels seus millors amics, el compositor Modest Mussorgski; el qual, un any més tard, va aprofitar una exposició pictòrica pòstuma organitzada en memòria de l'artista per retre-li homenatge a través d'un monumental cicle pianístic que evoca les seves impressions davant deu de les obres exhibides. Així va néixer *Quadres d'una exposició*, escrita només en tres setmanes, entre juny i juliol de 1874; partitura que Mussorgski mai no va poder escoltar interpretada en públic.

Mentre componia l'obra, Mussorgski va escriure al crític, historiador d'art i arqueòleg Vladímir Stasov: «Els sons i les idees estan suspesos en l'aire, els absorbeixo fins a afatar-me'n i gairebé no tinc temps d'apuntar-los en un paper». El compositor, més que descriure musicalment les obres pictòriques de Hartmann, evoca les imatges representades. La peça, extensa, s'articula com una *suite* integrada per deu seccions; enllaçades, part d'elles, per un breu interludi de ritme irregular –el Passeig–, que representa el mateix compositor transitant d'obra en obra per la sala d'exposicions.

En *Quadres d'una exposició* trobem els temes recurrents de l'obra de Mussorgski. Les escenes rurals i camperoles («Bydlo», que il·lustra els pesats moviments d'una carreta arrossegada per bous; «Samuel Goldenberg i Schmuyle», el retrat de dos jueus, l'un ric i arrogant i l'altre pobre i gemegaire; «Llemotges. El mercat», amb la xerrameca dels pagesos); el món fantàstic i llegendari («Gnoms», amb efectes grotescos; «La cabanya sobre potes de gallina», truculenta evocació de la casa de la bruixa *Baba-laga*; «El vell castell», cant nostàlgic d'un passat medieval); la infantesa («Tulleries», amb els alegres jocs dels nens; «Ballet de pollets en les seves closques», de caràcter còmic i juganer); la mort (amb l'esborronadora «Catacombae». «Sepulcrum romanum». «Cum mortuis in lingua mortuak») o la tradició ortodoxa de la vella Rússia («La gran porta de Kíev», apoteòsic colofó amb processó acompanyada pel repic de campanes).

La fama de *Quadres d'una exposició* a les sales de concerts no es deu pas a la versió original per a piano, sinó a la versió simfònica, amb la brillant orquestració feta el 1922 per Maurice Ravel; que dos anys abans va compondre *La valse*, un poema coreogràfic per a orquestra que, escrit entre 1919 i 1920 i dedicat a la seva amiga Misia Sert, es va estrenar el 12 de desembre de 1920 interpretat pels Concerts Lamoureux dirigits per Camille Chevillard. L'obra va ser un encàrrec dels Ballets Russos de Serguei Diàguilev però la companyia mai no la va estrenar perquè el mateix Diàguilev va dir que allò «no era un ballet sinó una pintura d'un ballet». Ravel va fer una transcripció de l'obra per a dos pianos i també una versió per a un piano, que és la que escoltarem aquest vespre, sovint interpretada pels pianistes degut al seu virtuosisme.

Franz Liszt va ser el virtuós del piano més gran de la seva època. Com a compositor va explotar d'una manera sense precedents totes les possibilitats tímbriques i tècniques de l'instrument. Les 19 Rapsòdies hongareses que va compondre són el millor, però no l'únic testimoni de l'interès de Liszt per la música de la seva Hongria natal. La *Rapsòdia hongaresa núm. 2, en Do sostingut menor* és obra de 1847 publicada a Leipzig i Milà el 1851. És una de les més conegudes de la sèrie i prototip del crescendo dinàmic: lent, ràpid i molt ràpid. Diversos pianistes han fet versions d'aquesta rapsòdia. La que avui escoltarem és la que Vladímir Horowitz, un dels pianistes més grans de tots els temps, va fer el 1953 i que posa a prova la tècnica i el virtuosisme de qualsevol pianista.

També per a virtuoses, una autèntica *pièce de résistance*, són els *Tres moviments de Petrushka*, arranament del ballet *Petrushka* que Ígor Stravinski va compondre el 1911 pels Ballets Rusos de Diàguilev. El mític pianista polonès Artur Schnabel va pagar al compositor la respectable quantitat de cinc mil francs perquè li fes una adaptació per a piano del ballet. Stravinski no es va limitar a transcriure el ballet sinó que va recrear el material musical per a piano conservant tot l'esperit de *Petrushka*. El compositor, que també era concertista de piano, no va tenir problema a confessar que ell mai no la va tocar per manca de tècnica suficient de la seva mà esquerra.

Lourdes Morgades

KATIA BUNIATISHVILI, piano

La pianista georgiana Khatia Buniatishvili (Tbilisi, 1987) va iniciar la seva carrera musical a l'edat de tres anys quan la seva mare va començar a ensenyar-li a tocar el piano. De seguida va deixar ben palesa la seva extraordinària capacitat interpretativa i amb només sis anys va debutar com a solista amb l'Orquestra de Cambra de Tbilissi. Posteriorment fou convidada a actuar a diversos països europeus, a Israel i als Estats Units.

Mentre estudiava al Conservatori Estatal de Tbilissi, va guanyar el premi especial al Concurs Internacional Horowitz per a joves pianistes (Kíev, 2003) i li fou concedida la Beca Elisabeth Leonskaja. A la seva ciutat va conèixer el pianista Oleg Maisenberg que la va convèncer perquè es traslladés a Viena per a estudiar a l'Acadèmia per a la Música i les Arts Escèniques. El 2006 va guanyar el tercer premi del Concurs Arthur Rubinstein i fou també distingida com la millor intèrpret d'una peça de Chopin i nomenada Artista Preferida del Públic.

Invitada regularment a festivals com Verbier, Lucerna, Ravinia, Aspen, Gstaad, Amsterdam, Menuhin, Bad Kissingen, Sant Petersburg, BBC Proms, Montpellier, Saratoga, Salzburg, Kronberg, MDR Leipzig, Folles Journées a Nantes, Japó, Piano aux Jacobins de Tolosa de Llenguadoc, Progetto Martha Argerich i molts d'altres; el 2008 va fer el debut americà al Carnegie Hall de Nova York amb el *Concert per a piano i orquestra número 2* de Chopin. El 2010 va ser guardonada amb el Premi de la Fundació Borletti-Buitoni, va ser nominada estrella emergent 2011-2012 pel Musikverein i la Konzerthaus de Viena, i va rebre el Premi ECHO el 2012 a Berlín.

La pianista col·labora regularment amb les orquestres de la BBC i, recentment, ha actuat amb la Wiener Symphoniker, Deutsches Symphonie Orchester de Berlín, ORF Radio-Symphonieorchester de Viena, San Francisco Symphony, Orchestre de París, Münchner Philharmoniker, Paavo Järvi, Orchestre Philharmonique de Radio France i l'Orquestra d'alla Scala de Milà, entre d'altres. Els recitals l'han portada a Berlín, Munic, Stuttgart, Viena, Amsterdam, Barcelona, Brussel·les, París i al Wigmore Hall de Londres.

Khatia Buniatishvili s'emmiralla principalment en pianistes de les velles generacions, com ara Serguei Rakhmàninov, Sviatoslav Richter, Glenn Gould o Martha Argerich, la seva pianista favorita.

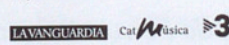
El 2011 va fer el seu debut discogràfic amb l'enregistrament d'un recital de Liszt (Sony Classical) i tot seguit va dedicar el seu primer àlbum amb orquestra a Chopin (*Concert número 1*), amb l'Orquestra de París sota la direcció de Paavo Järvi.

Khatia Buniatishvili debuta al Festival de Torroella

Organitza:

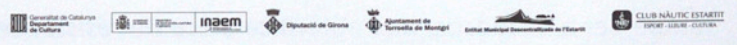
Mitjans oficials:

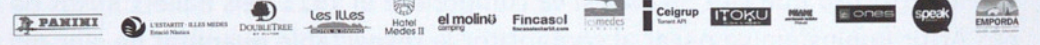
Mitjans col·laboradors:

Amb el suport de:

Mecenes:

Col·labora:

